

Diplomski studij arheologije

Naziv kolegija: Simbolika i umjetnost u paleolitiku

Nositelj/izvođač: dr. sc. Ivor Karavanić, red. prof.

ECTS: 5

Jezik: hrvatski

Trajanje: jedan semestar, 3. semestar diplomskog studija

Status: izborni

Oblik nastave: seminar

Uvjeti za upis kolegija: nema

Cilj kolegija: Stjecanje suvremenih spoznaja o pojavi simbolike, postanku jezika, prapočecima duhovnosti, pojavi i razvoju apstraktne i figurativne umjetnosti u paleolitiku, te vještina usmenog i pismenog prezentiranja rezultata i argumentiranog raspravljanja.

Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi: Smjestiti usvojena zvanja u širi prapovijesni kontekst. Koristiti se zahtjevnom specijaliziranom znanstvenom literaturom u samostalnom radu. Moći kritički prosuđivati suvremenu stranu znanstvenu literaturi.

Sadržaj kolegija:

1. Uvod
2. Kritika teorija o nastanku modernog ponašanja – kratka izlaganja i rasprava zadane literature
3. Arheološka evidencija Afrike – kratka izlaganja i rasprava zadane literature
4. Arheološka evidencija Bliskog istoka – kratka izlaganja i rasprava zadane literature
5. Problem kanibalizma na nalazištu Hušnjakovo u Krapini – kratka izlaganja i rasprava zadane literature
6. Usporedba ukopa neandertalaca i ranih modernih ljudi – kratka izlaganja i rasprava zadane literature
7. Najstarije glazbalo na nalazištu Divje babe I? – kratka izlaganja i rasprava zadane literature
8. Ukop novorođenčadi anatomski modernih ljudi u Kremsu - kratka izlaganja i rasprava zadane literature
9. Nedoumice oko radiometrijskog i relativnog datiranja špilje Chauvet – kratka izlaganja i rasprava zadane literature
10. Usmena priopćenja uz Power Point - prezentacije studenata i rasprava
11. Usmena priopćenja uz Power Point - prezentacije studenata i rasprava
12. Usmena priopćenja uz Power Point - prezentacije studenata i rasprava

13. Usmena priopćenja uz Power Point - prezentacije studenata i rasprava
14. Usmena priopćenja uz Power Point - prezentacije studenata i rasprava
15. Zaključna rasprava

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Obvezna literatura:

- R. G. Bednarik** A figurine from the African Acheulian. *Current Anthropology* 44(3), 2003.: 405-413.
- J. Clottes, D. D. Lewis-Williams** *The Shamans of Prehistory: Trance and magic in the painted caves*. New York: 1988.
- F. d'Errico, P. Villa, A. C. Pinto Llona & R. Idarraga** A Middle Paleolithic origin of music? Using cave-bear bone accumulations to assess the Divje Babe I bone "flute". *Antiquity* 72, 1998.: 65-79.
- F. d'Errico, C. Henshilwood, G. Lawson, M. Vanhaeren, A. M. Tillier, M. Soressi, F. Bresson, B. Maureille, A. Nowell, J. Lakarra, L. Backwell & M. Julien** Archaeological evidence for the emergence of language, symbolism, and music – an alternative multidisciplinary perspective. *Journal of World Prehistory* 17(1), 2003.:1-70.
- E. Hovers, S. Ilani, O. Bar-Yosef & B. Vandermeersch** An early case of color symbolism: ochre use by modern humans in Qafzeh cave. *Current Anthropology* 44(4), 2003.: 491-522.
- J. Riel-Salvatore & G. A. Clark** Grave markers: Middle and early Upper Paleolithic burials and the use of chronotypology in contemporary paleolithic research. *Current Anthropology* 42(4), 2001.: 449-479.
- M. D. Russell** Mortuary practices at the Krapina Neandertal Site. *American Journal of Physical Anthropology* 72, 1987.: 381-397.
- I. Turk, G. Bastiani, B. A. B. Blackwell & F. Z. Horusitzky** Domnevna musterjenska piščal iz Divjih bab I: psevdartefakt ali prava piščal ali kdo je naredil luknje. *Arheološki vestnik* 54, 2003.: 67 – 72.

Dopunska literatura

- M. D. Russell** Bone breakage in the Krapina hominid collection. *American Journal of Physical Anthropology* 72, 1987.: 373-379.
- E. Trinkaus** Cannibalism and burial at Krapina. *Journal of Human Evolution* 14, 1985.: 203-216.

Obveze studenata: Pohađanje i aktivnost na nastavi, referat, pismeni seminar

Način provjere znanja: Pohađanje nastave i konzultacije (20%), referat (40%) i pismeni seminarski rad (40%).

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe: anketa